

Årsplan i samfunnsfag for 5. 6. og 7. klasse, 2013-14

Mål:

Måla i læreplanen er i korte trekk:

Eleven skal kunne:

Formulere eit samfunnsfagleg spørsmål, foreslå moglege forklaringar og belyse spørsmålet gjennom ei undersøking

Diskutere samfunnsfaglege tema med respekt for andre sitt syn, bruke relevante fagomgrep og skilje mellom meningar og fakta

Lese tekstar om menneske som lever under ulike vilkår, og drøfte kvifor dei tenkjer, handlar og opplever hendingar ulikt

Plassere ei hendingstrekkje i historie og samtid på tidsline og kart

Gjennomføre og presentere undersøkingar som krev teljing og rekning, ved å bruke informasjon frå tabellar og diagram

Finne og trekke ut samfunnsfagleg informasjon ved søk i digitale kjelder, vurdere funna og følgje reglar for nettvett og nettetikk

Bruke digitale verktøy til å presentere samfunnsfagleg arbeid og følgje reglar for personvern og opphavsrett

Skrive samfunnsfagleg tekst ved å bruke relevante fagomgrep og fleire kjelder

Dei skal også erverve ein del faktakunnskap:

Fortelje om hovudtrekk ved samfunnsutviklinga i Noreg frå vikingtida til slutten av dansketida og gjere nærare greie for eit sentralt tema i denne perioden

Plassere tidlege elvekulturar på kart og tidsline og presentere sentrale trekk ved dei Finne informasjon om greske og romerske samfunn i antikken og finne døme på korleis kulturen deira har påverka vår eiga tid

Gjere greie for sentrale trekk ved tidsepokane mellomalder, renessanse og opplysningstid i Europa og diskutere grunnar til denne tidsinndelinga

Framstille oppdagingsreiser europearar gjorde, skildre kulturmøte og samtale om korleis dette kunne opplevast

Forklare samanhengar mellom naturressursar, næringar, busetnad og levevis

Samanlikne likskapar og skilnader mellom land i Europa og land i andre verdsdelar

Gjere greie for klima- og vegetasjonssoner i verda og korleis menneske gjer seg nytte av dei

Beskrive korleis produksjon og forbruk kan øydeleggje økosystem og forureine jord, vatn og luft, og drøfte korleis dette kan hindrast og reparerast

Beskrive korleis Noreg brukar ressursar frå andre stader i verda

Gje døme på og diskutere korleis kommersiell påverknad frå ulike medium kan verke inn på forbruksvanar og personleg økonomi

Samtale om kjærleik og respekt, variasjon i seksuell orientering og samliv og familie og diskutere konsekvensar av manglande respekt for ulikskap

Beskrive roller i eigen kvardag og undersøkje og samtale om forventningar som knyter seg til desse rollene

Gje døme på korleis kjønnsroller og seksualitet blir framstilt i ulike medium og diskutere dei ulike forventningane det kan skape

Drøfte spørsmål omkring og konsekvensar av bruk og misbruk av tobakk og ulike rusmiddel

Gjere greie for kva eit samfunn er, og reflektere over kvifor menneske søker saman i samfunn

Diskutere formålet med FN og anna internasjonalt samarbeid, også urfolkssamarbeid, og gje døme på den rolla Noreg har i samarbeidet

Læreverket

Læreverket er inndelt i tre deler: Ein om samfunn og samfunnsforskning, ein del om historie og historieforskning og ein del om geografi. Sidan me føl eit rulleringssystem her på skulen så nyttar me i år Globus 7 for trinn 5.-7. Denne har desse tema i dei forskjellige delene:

Samfunnskunnskap:

- Identitet og kultur
- Rusmiddel
- Internasjonalt samarbeide

Historie:

- Renessanse og opplysningstid
- Oppdagingsreiser og kulturmøte
- Svartedauden og korleis den endrar Noreg
- Danmark og Noreg i union 1537-1814
- Kjeldearbeide

Geografi

- Jorda me bur på
- Natur og landskap
- Busetjing, flytting og flukt
- Likskapar og forskjellar på jorda
- Verdsdelane og utvalde land
-

Læreverk:

"Globus 7" av Ivar Libæk, Trude Mathiesen, Rolf Mikkelsen, Øivind Stenersen. Dette inkluderer elevbok, lærarrettleiing m/oppgåver og arbeidsark. I tillegg nettstaden <http://globus.cappelen.no>.

Lærar: Arvid Elvekrok

Timar: 2 timar i veka, ein på tysdag og ein på fredag.

Arbeidsmåtar:

- Arbeide individuelt med lesing og oppgåver, lekse på vekeplan.
- Høgtlesing (lærar, elevar)
- Samtale og diskusjon i klassane
- Gruppeoppgåver og tema/prosjektarbeid
- Testar og oppsummering undervegs, individuelt eller i små grupper (2-3 elevar)
- Tilpassa undervisning/oppgåver og testar for 5.kl
- Bruk av data og internett, videofilm
- Leksikon, aviser og ymse andre oppslagsverk

Eg fordeler kapitla slik:

August/september – kapittel 1:

- Om identitet og kultur

Oktober – Kapittel 2 og 4:

- Om rusmiddel og internasjonalt samarbide.

Haustferie veke 41

November - Kapittel 4,5 og 6:

- Om Renessanse, Opplysningstid, oppdagingsreiser og svartedauden

Desember – kapittel 7:

- Danmark og Noreg i Union.

Januar – Kapittel 8:

- Kjeldearbeide

Februar – Kapittel 9 og 10:

- Om Jorda me bur på og om natur og landskap.

Mars – Kapittel 11 og 12:

- Busetting, flytting, flukt, likskapar og ulikskapar.

April – Kapittel 13: Verdsdelar og utvalde land.

Arvid Elvekrok